

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН
ПО ПОДНЕ

ПРЕТЦИЈАТА ИЗНОСИ

Месечно 3 драхме, тромесечно 9 драх-
ме, годишње 36 драхм.

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ

Стан уредништва
улица Краља Петра бр. 70.

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 лепта

Уређује ОДБОР

БРОЈ 10 лепта

БОРБА ОРГАНИЗАЦИЈА Право против насиља

Трогодишњи рат, који криви безмало цео свет, испојио је карактер и амбиције свих народа. Он је изнео на видело високе моралне особине једних држава и показао у свој наготи назадне и опскурне смерове других. Питање, на чијој страни лежи право и морал, у главном је пречишћено. Томе је највише допринела фамозна немачка организација која се иставила као највећи баук, најопасније страшило савременог човечанства и модерне културе.

Та организација, против које води борбу удружено човечанство, разголићена је данас потпуно. Она се показала страшилом и опаснијом, него што се то могло и слутити. Кована у току више деценија и држана у највећој тајности, она је данас избила у свој својој страхоти и свом своме неморалу.

Са главним центром у Берлину, она је имала своје гране по целоме свету и њени рукави допирали су до најудаљенијих кутава наше планете. Преко масе разних агената и шпијуна, она је изводила подземне интриге у свима државама и припремала је атентате против мирног човечанства, који су требали да се изведу у току овог великог рата. Али је цела ова потајна и демонска радња откривена, и свет је са зграутошћу схватио, каквој је опасности био изложен. Да је та организација успела да победи, свет би био подјармљен и културно човечанство било би изложено хегемонији пруске војничке касте. Схватане ове опасности удружило је готово цело човечанство у светој борби за одбрану права и слободе од насиља и злочина.

Многобројне милијарде, које је Немачка утрошила на рад своје организације нису донеле очекиване резултате, јер, уместо да изазову nerede, атентате и раздор у народима, оне су ове још већма зближиле и довеле до светог и непоколебљивог јединства. Луксбург-

гова афера у Америци. Боло панце и Алмерије де у Француској, покушаји нереди у Италији, интриге у Румунији, Лењинова акција у Русији, штокхолмски маневри, као и безброј многих других подземних радњи разголићени су благовремено, и учинили су само да одлучност Савезника у борби против Немачке постане непоколебљива, а јединство још потпуније.

Данас се може рећи упркос тренутним кризама да је немачка организација проманила циљ. Небројене милијарде утрошене су без резултата. Главно немачко оружје онепокољено је за акцију.

Па ипак немачка организација донела је извесне услуге човечанству, али сасвим супротне њеном систему и плану. Она је против себе изазвала нову и идеалну организацију снага културног човечанства, која ће после победе над овом првом обезбедити у свету мир и културан напредак свима народима. Борба народа прешла је постепено у борбу двеју организација, једне на неморалним и насилничким основама, друге са идеалним и узвишеним смеровима. И као што је увек било у природи ствари, у овој светој борби победа је резервисана овој последњој.

ПОЛИТИЧКЕ ВЕСТИ

Лондон, 5. — Према извештајима из сигурног извора општа ситуација у Русији као и у Италији стално се побољшава. Може се тврдити да су аустро-немачке наде потпуно пропале.

Базел, 5. — Кајзер је на италијанском фронту конферисао са царем Карлом и бугарским краљем. Владари су ручали у царском аулу. Ручку су присуствовали: царица Цита, принчеви Кирило и Феликс, надвојводе: Макс, Салватор и Евгеније и генерал Жеков. Потом је кајзер отпутовао за Пуљу да obiђе базу немачких сумарна.

Цирих, 5. — Граф Кароли интервјуисао је мацарску владу да ли централне државе не би могле

да се споразумеју и предложе да се провинције Алзас - Лорен претворе у независну државу.

СТРАНА ШТАМПА

Офанзива против Италије

Италијанска штампа коментарише опширно операције непријатеља против њиховог фронта. Сви листови истичу јединство народа и решењет, да се одупре непријатељу до краја. Ево једног кратког прегледа италијанске штампе: **«Кариере дела Серва»:** «Почетача су свуда прикупљали, сви деоци централних царевина испражњени су чак су и Бугари и Турци позвати у помоћ».

«Месагеро»: «Имамо част да се боримо сами са Савезним непријатељем».

«Секоло»: Бурна гневна, који пречинићава, пролази кроз целу земљу, која је умирењена, али није узамирена. Заборављају се неухваћене и рђаво схваћене илузије од јуче. Сада значи борити се. Свима њима је наређено, да се љацима прочита поклич у коме се каже: «Деца нека проносе по кућама непоколебљиву веру, нека певају патриотске химне, које су одушевљавале наше претке, наше драге борце».

«Трибуна»: «Достојна силног народа уједињених непријатеља, јер је један сам био немоћан, наши се војска одупире тако силно, да то и сам непријатељ у својим саопштењима бележи».

«Ђорнале д'Италија»: Показимо се достојно поверења наших Савезника, који непоколебљиво и нестрајно наваљују на заједничког непријатеља на западном фронту. Сетимо се, да се води одлучна борба за нас и за цело човечанство». **Идеа Национале:** «Једна и друга држава уложиле су своју снагу да избегну четврто зимско ратовање. Италијанска војска мора својом храброшћу да олакша Савезницима борбу на западном фронту».

ГРЧКА ШТАМПА

«Македонија»

Триумф Керенскога

... Ова појава Лењинова, са влашћу анархиста и побеснеле клике царофила, изазвала је оправдано узбуђење. Али је велики диктатор Русије, овај Атлас руске републике, био над њеном судбином. Усправио се усред побуњене отаџби-

не, и помоћу чаробне своје речитости повукао за собом одушевљене гомиле. Народ, скромни мужици, војска и генерали поћоше за чаробником Керенским. И као олуја врати се с фронта осветник руске демократије, и устреми се на грешну престоницу и њене наказне господаре, и патури им своју вољу, вољу целокупне Русије. Још једном је велики Рус предузео да спасе Русију од страшне перинетије.

Жеље целога света прате га у његовој борби у корист Русије и Демократије, чијој победи Споразум узгађује сваку потпору, мада од те победе не зависи победоносни крај борбе против Немачке.

Нека би Керенски, Корнилов и Алексејев спасли коначно овога пута младу Републику!

«Фос»:

У Русији

Максималисти су поражени пре него што су се дочекали власти, и последњи њихов прааз биће коначан, јер је руски народ прозрео последнице страховите анархије и потпуно пропасти које би произишле из победе анархистичких елемената.

Немци су добро познавали ситуацију и с правом су показивали живу узамиреност због свега што се дешавало у великој Републици.

Цела војска, она војска која брани земљу од теотонских најезда, удружила је своје напоре са напорима Керенскога, и скрх неродовне гомиле анархиста. Надајмо се да ће уједињена и недељива Русија испунити сад своју дужност према себи и према својим Савезницима.

«Елас»:

Нови триумф Керенског

...Криза коју су се трудили да изазову непријатељи Русије, завршена је и прешла. Можемо се сада сви с убеђењем надати да ће после овог свог триумфа Керенски подићи своју гвоздену песницу, и имајући узга се целу војску и народ, повећи Русију у узвишену борбу за учвршћење њене слободе и за крајњу победу права народа, за коју се боре армије наших Савезника. Нарочито ми Грци, који смо проишли кроз такве исте озбиљне кризе, поздрављамо одушевљено овај нови триумф херојског управљача Русије.

Пол Луј.

НОВ ФРАНЦУСКИ КАБИНЕТ Клемансо образује владу

Париз, 5. новембра.

У анализа министарских криза у Француској наступио је нов случај. То је организација једне групе странака левице, под импулсом социјалистичке странке у циљу заједничке интервенције у развоју и решењу министарске кризе.

Хавасова Агенција јавља: Клемансо се примио образовања нове француске владе. Листови левице истичу да је Клемансо најквалификованији човек да рени енергично садашње тешкоће.

Јуче по подне Клемансо је поднео Поскарету листу новог кабинета, који је састављен овако:

Клемансо, председник владе и мин. војни; Пишон, мин. спољ. послова; Лег, марине; Палм, унутр. дела; Вал, правде; Клоц, финансија; Клемантел, трговине; Ђавезј, грађевина; Лушер, Лафер, просвете; Симон, колонија, Виктор Боре, снабдевања; Ђонар, блокаде и заузетих земаља.

Француски кабинет назват је кабинет «гвоздене руке».

У једном комјуникеу нова влада изјављује да ће наставити рат и очистити земљу од пацифиста и пропагандиста.

ЈЕДИНСТВО АКЦИЈЕ

Предлог Француских листова

Париз, 5. новембра

«Матен» предлаже установљење једног међусавезничког ратног комитета, таквог, да се може најзад парализисати јединство акције непријатеља.

Лист пише: «Што омогућило централним силама, да постигну успехе, који се не могу спорити у току офанзиве против Србије, Румуније, Русије и Италије јесте јединство погледа и команде, наметнуто од кајзера. Немачке, аустријске и турске дивизије држале су све фронтове. Пребацивања трупа и материјала са једнога на други фронт могла су се без сметње вршити, како су потребе изискивале.

Напротив офанзиве Савезника заустављане су у своме развоју одсуством јединства акције и јединства фронта.

Сједињене Државе почињу ступати у игру и њихово учешће осетиће се брзо на европском бојишту. Нуђно је, да се ово знатно учешће искористи на најбољи начин и у општем интересу Савезника.

Другим речима, потребно је, да Француска, Британска, Италија и Сјед. Државе могу преко својих политичких и војних представника стално претресати ратна питања и доносити одлуке корисне по вођење рата.

«Матен» предлаже, да Сјед. Државе узму за сада

учешћа у овом савету само са саветодавним гласом, а кад буду оружане интервенисале да имају и решавајуће право гласа.

«Елр» и «Евенинг» пишу у истом смислу.

ПРОТИВ НЕМАЧКЕ

Резолуције норвешких помораца

Копенхаген, 5. новем.

Организације норвешких помораца држале су велики митинг у Христијанији. Донета је резолуција, којом се прокламује потпуно бојкотоване Немачке, нарочито немачке пловидбе, немачке трговине и немачких грађана у Норвешкој.

Председник митинга истакао је, да ако се немачким бродовима, онемогући да врше утовар и истовар у норвешким пристаништима, они неће походити Норвешку и забрана извоза може се подићи. Ако се намирице и стајови одбију немачким грађанима, и ако норвешки грађани одмах напусте ресторане чим уђу Немци, Немци ће се ускоро изгубити и животи норвешких помораца неће бити изложени садашњим опасностима.

Слични митинзи држани су и по другим градовима Норвешке и на њима су донете сличне резолуције.

У ИТАЛИЈИ

Лондон, 5. Представник Рајтерове Агенције интервјуисао је Лорда Сесила о италијанској ситуацији. Сесил је изјавио: «Сви наши извештаји показују да политички морал Италије није опао. Савезници чине све што је могуће да помогну Италији јер ми сматрамо италијански фронт као наш фронт. Ми ћемо употребити све напоре да дођемо до успеха. Нема сумње да ће резултат овога рата бити успешан. Оно што је се десило не може утицати на трајање рата».

Берн, 5. — Војни критичар «Франкфуртер Цајтунг» пише да је аустро-немачка офанзива у Италији решена у моменту када је на западном фронту створена таква ситуација да нису могли имати успеха нити Немци нити Англо-Французи.

Рим, 5. — «Нју-Йорк Тајмс» сазнаје да су 20.000 Италијана у Америци готови да се укрпају за Италију.

Лондон, 5. — «Дејли Мељ» сазнаје из Нју-Йорка да војни амерички критичари истичу да ће генерал Диак зауставити непријатељско напредовање. Примена ситуације на италијанском фронту убрзала је војне припреме у Америци.

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Са нашег фронта

Српски званичан извештај

Солун, 5. новембра

1. новембра слабија обострана ватра.

Франц. коминике

Париж, 5. новембра

Обострана артиљеријска борба северно од Куртекона. Један немачки одред који је покушао да се у тој области приближи нашим рововима одбијен је, претрпевши губитке. Французи су извршили препаде југоисточно од Сен-Кантена и источно од Тетона и у Вевру, заробили војника и једног официра. У Алзасу доста жива артиљеријска борба.

Доцније. — У току јучерашњег дана жива артиљеријска борба на десној обали Мезе и у горњем Алзасу. Французи су одбили у тој области северозападно од Амокирка немачки напад.

Солунски фронт. — Узајамна артиљеријска борба у области Дојранског језера и на фронту Вардара. Сукоби извиђача јужно од Среза и у области западно од Охридског језера где Бугари развијају извесну патролску активност.

Румун. коминике

Јаш, 5. новембра.

Слаба артиљеријска борба на разним секторима фронта.

Италиј. коминике

Рим, 5. новембра.

Од платоа Азијаго до мора, непријатељ и поред огромних губитака обнавља своје нападе на наше планинске положаје и покушава да пробије у равнину на Пиази. Наше се трупе успешно одупиру надмоћнијем непријатељу.

У равнини између Салетуа и Сен Андреа ди Барбарано непријатељ је покушао прелаз преко реке. Под заштитом артиљерије, његове су трупе прешле на десну обалу код Фолине и Фигаре. На пр-

вом месту непријатељска оделена уништена су артиљеријом и против нападом. Заробили смо 300 војника, од којих 10 официра. На другом месту 51-та дивизија предузела одлучну акцију против непријатеља. Многбројни непријатељски лешеви покрили су терен. Заробљено је 600 војника и 20 официра.

Енглески коминике

Лондон, 5. новембра

Наше су трупе северно од Пашенделе заузеле нове непријатељске положаје и заробиле извесан број војника. Наша је линија западно од тога места проширена. Адмиралитет јавља да се наше лаке крстарице сукобиле у заливу Хелголанд са непријатељским лаким ратним лађама. Према извештајима наше крстарице налазе су непријатеља који се је, великом брзином, морао повући. Наше лаке гоше непријатељске крстарице.

Палестина. — Генерал Алени јава да су 3 новембра наше трупе напредовале на широм сектору борбене фронтне. Коњица, која је 2. новембра заузела арх Лој-Сусе 5 миља југоисточно од Рамлеа заробила је 360 војника и запањила један топ. Аустралијанци заузели Елтингу, заробили су велики број војника и запленили један топ, 3 авиона, велику количину муниције и читаве магацине намирница. Јављају да Турци утврђују положаје северно од Јафе на реци Луји.

ВАЖНЕ ВЕСТИ

Атина. — Грчки министар спољ. послова г. Политис упутио је телеграфску честитку г. Клемансоу, новом председнику француске владе.

Ливорно. — Луче изјутра десно се судар возова близу станице Антиган. Има више мртвих и рањених.

Париж. — «Тан» сазнаје

на Рима, да је се Кадорна примно за представника Италије у Савезничком ратном комитету.

Петроград. — Петроградски гарнизон дефилован је пред генералом Корниловом.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Американски «Сен» о нама

Велики американски лист «Сен» од 23. септембра по новом, уз један апел американском народу од стране Председника Министарског Савета г. Николе П. Пашића, који је дао дописнику Маршалу, донео је и четири фотографије које представљају: Крунисање Н. В. Краља у Београду, Мин. Председника и две сцене из нашег повлачења.

Српска трагедија

Херберт Корн, који је био на Солунском фронту и који је видео све наше напоре око заузимања Битоља, донео је у америчком часопису «Хартере Магазин», у свесци за август ове године под горњим насловом, један подужи чланак који је цео сцена са нашег фронта. Уз чланак иде и седам фотографија од којих једна, која приказује једног нашег трекепозивца, изазива нарочиту пажњу.

Предавање о Србији

Г. Гордон Смит, енглески ратни дописник, који је раније био ратни дописник у Србији, држао је у Вашингтону предавање о Србији. «Вашингтон Пост» од 29. септембра по новом, доноси извештај са тога предавања ке је било озбиљно посећено, и изглашава муке Србијине у овоме великом светском сукобу.

Српска гимназија

Данас пре подне у Српској цркви Светог Саве било је позивање Светога Духа, и од сутра почињу редовна предавања у нашој овдашњој гимназији.

Наставницима и ђацима желимо срећан рад и успех.

Уредба о школовању

Обнародована је Уредба Министра Просвете и Црквених Послова, у споразуму с Просветним Одељењем у Паризу, с циљем да уравни разноврсне односе, који су се појавили у току

рада на школовању и воспитављу наше школе о омладињу у Француској за време рата, и да одреди права и дужности управних органа, наставника и других службеника који су на раду, као и ученика који су у школама.

Захвалност

Члемина Госпођица Женан, репјерка на Шавацки слободне Швајцарске, интересујући се о Србији и српском народу, нарочито о нашим храбрим борцима, послала је 150 швајцарских франка, да се подели тројици наших најхрабријих војника наше Шумадијске дивизије.

Као што је јављено у броју Ратног Дневника од 53 ов. месеца командант Шумадијске Дивизије, од предложених му 15 јунака својих, изабрао је тројицу између њих, као најхрабрије у целој дивизији и поделио им послати поклон. Ти су јунаци: Наредник из резерве Петар А. Кремнац, каплар из резерве Ђурица Л. Коларовић и титуларни жандармеријски каплар Милосав В. Милосавић.

Господин Министар Војни изјављује своју благодарност племенитој дарици Госпођици Женан, а именоване јунаке за показану храброст и поштоване и овим путем похваљује, истичући их као узор другима.

Из канцеларије Економског Одељења Министарства Војног Е. Г. Бр. 18234. 28-X-1917.

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

Лондон, 5. — «Тајмс» сазнаје из Петрограда да ће Родзјанко, бивши председник Думе, образовати у Москви нови кабинет.

Лондон, 5. — Манчестер Гвардиан» износи три узрока који су онемогућили немачку сумаренску акцију: Велики је број сумарена потопљено или запле-

њено; противмери адмиралитета повећавају сумаренима тешкоће да нападају са успехом лађе; морал немачких посада је опао јер маринци страхују од судбине њихових другова, који су отпутовали на море и нису се више вратили.

Лондон, 5. — Дописник «Морнинг Пост» пише, да су немачке трупе чиниле у Фландрији очајне напоре да поврате вис изнад Пашанделе. Наше трупе држе чврсто кључ стратегијског положаја овог бојишта. Упркос киши и блату Немци су одбађивани са својих утврђења. Они не могу повратити изгубљени терен и осуђени су да бране положаје, који су на нашем видiku. Пораз Немаца у Фландрији и Француској је сигуран и офанзива против Италије неће имати овде никаквог повољног одјека код непријатеља.

Лондон, 5. — Аустројски социјалистички посланик Еленбоген држао је говор на једном социјалистичком митингу у Бечу и рекао: «Енглеска и Француска истављају се пред нама као гвоздени зид. Обећање, учињено о успешу сумаренске акције, показало се ништавном. Није истина, да ово оружје може дати одлучан резултат. Оно нам је створило само једног новог и моћног непријатеља».

Лондон, 5. — У току скорањег бомбардовања Галипола и Цариграда учествовала је са енглеским авијатичким ескадрилама и једна грчка. Постигнути су знатни резултати. У Цариграду су авионали напали «Гебено» са висине од 800 стопа. Бачене су бомбе на немачке сумарене. На «Гебено» је проузрокована експлозија и пожар. За тим је бомбардована лађа «Генерал». На министарство војно бачене су две бомбе.

Париж, 5. — Дописници агенције Радио у Лоренту (руско-шведска граница, телеграфине следеће о по-

следњим догађајима у Петрограду:

Керемски је у последње време био дозвола, да је министар војни Врховски имао неке састанке са Ленином, Троцким и другим максималистима и да је спремао државни удар у корист болшевика. Зато је одлучно, да га укљони из Петрограда.

Париж, 5. — Нјујорк Хералд сазнаје из Петрограда: Покрет бољшевица потпуно је uguшен. Керемски је апсолутан господар Петрограда.

ЛОНДОН, 5. — «Дејли Мељ» сазнаје да су трупе генерала Аленбија у Палестини избациле из строја 150.000 људи. Енглеске трупе напредују са великом енергијом. Према извештајима Енглези су заузели варош Јафу.

Позивају се

Ниже именована лица позивају се, да предстану канцеларији Комесаријата за избеглице, ради саопштења по предметима који се њих тичу, а ако нису у месту, да јаве своје тачне адресе.

Умовава се и сваки онај, ко о њима што зна да извести Комесаријат.

Милоје Недић полиц. писар, среза Жупског бр. 138.

Чедомир Бушетић, учитељ, по акту бр. 470.

Трајко Гапић учитељ, из Приштине бр. 123.

Алекса Ђорђевић из Зареچار, по акту бр. службено.

Живота Манојловић чак из Тополе, бр. 104.

Радослав Јовановић председ. општ. из Медвеће среза Деспотовачког, по акту бр. 86.

Лука Ристивојевић председ. општ. бр. 89.

Таса Митић из Лесковца по акту бр. 93.

Никола Голубовић писар по акту бр. 4642.

Милорад А. Богдановић, полиц. писар среза Посаво-Тамнавског, по акту бр. 4683.

Д-р АЛБЕРТ ГАТЕЊО зубни лекар с Универзитета у Паризу вади зубе без болова. 18 година искуства. Савршен рад златних зуба од 4-5 дана.

Зубно - електрична клиника

Д-р ПАНТ. Ј. КОНДУЛИСА улица Егнатијева, после Триумфалне капије, на углу ул. Св. Павла бр. 4.

Парађује, разноврсне зубе, златне и порцеланске, читаве вилнице од злата и ваучука по најмодернијем начину. 7—30

Пажња Србима!

Ресторација код «НОВЕ СМIRHE»

отпочела је рад у близини српског консулата, до рибареке пијаци. Одељење Гминастирион.

Препоручује се свима Србима ради посете, јела се готове са читом еврпском мањашу. Вина, вина природна и најбоља.

Цене умерене а услуга тачна. Туршије и вилела купува у свако доба а даје се менџама и појединцима на веће и мање количине.

Моли за посету 3—5 Александар Тодоровић, ресторатер код Нове Смирне.

Нова американска зубна клиника

Д-р ВАРСКЕВОНУЛОСА ул. Егнатија бр. 357 на углу римске капије

«Камара» Препоручује се једини атеље нове американске зубне клинике, где се могу излечити болесни зуби и начинити вештачке американске десни са зубима.

Специјално за г. с. српске офицере и војнике чине се знатан попуст у ценама. 7—12

Изадаје се под зајуп кафана и хотел «МАРСЕЉ» са наментајем. За погодбу обратити се у хотелу «Марсел» у улици 26. октобарска бр. 18. 3—3

ХИРУРГ — ЗУБНИ ЛЕКАР

ДАВИД КОЕН који је имао клинику у ул. Венизелос, преместио се у улицу Евзон 43. до српске фото-рафске секције, близу мора.

Парада модерна и солидна. Цена врло умерена. 6—15

СИФИЛИС и све венеричке болести лечи са потпуним успехом директор болнице венеричких болести у Солуну Д-р ХРИСТ. ХРИСТОДУЛУ прима у својој клиници: од 3 до 6 и по час. по подне ул. Егнатија бр. 314, улаз из ул. Методио 15. 13-30

НУДИ СЕ КУВАРИЦА,

Србиња, за менаџу или приватну кућу, може студити одма на посао. Упитати преко пута ручног слагалишта Главне Интендантуре у новој, почетој згради, у истом дворишту, бр. куће 26. 2—2

Српско Трговачко Друштво

Обавља све банкарске послове. Врши размену новца по најповољнијим дневним курсевима.

Прима новац на штедњу и чување.

Канцеларија се налази у улици Александар Великог бр. 7, у згради хотела «Кавала» преко пута бив. грчке централне поште.

Одговорни уредник: Бошко Богдановић
Штамп. «Велика Србија»